

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGEK HÁLÓZATOS MŰKÖDTETÉSE

DR. SZŰCS ERZSÉBET

NEFI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI IGAZGATÓSÁG

Hálózatok

„Hálózatok mindenhol vannak. Az agy axonok által összekötött idegsejtek hálózata, maguk a sejtek pedig biokémiai reakciók által összekötött molekulák hálózatai. A társadalmak szintén hálózatok, olyan emberek hálózatai, akiket a barátság, a családi kapcsolatok és szakmai kötelek kötnek össze.” Barabási Albert László

Hálózatok típusai:

- természeti, molekuláris és biológiai hálózatok (pl.: érendszer, neurális hálózat)
- épített környezet és a technikai hálózatok (pl.: úthálózatok, vasúthálózatok)
- információkat továbbító, elosztó hálózatok (pl.: internet)
- **társadalmi hálózatok**

Hálózatok

Társadalmi hálózatok típusai

- településhálózatok: egy adott térség egymással sokrétű (pl. együttműködési, alá-fölérendeltségi) kapcsolatban álló településeinek összességei;
- intézményhálózatok: egy adott funkciójú, adott szolgáltatási (egészségügyi stb.) körbe tartozó, különböző helyekre telepített intézmények rendszerei (ezen belül beszélhetünk egy adott tulajdonoshoz tartozó szervezetrendszerhez tartozó intézmények hálózatáról is);
- közösségi hálózatok: egyének és a köztük fennálló szociális kapcsolatok összességei.

Hálózatokat meghatározó jellegzetességek:

- Csomópontok
- Kötések (erős és gyenge kötések)
- Hálózaton belüli információáramlás (többirányú)

Egészségfejlesztési hálózatok

- **Átfogó cél:**

A lakóhely közeli egészségfejlesztési/egészség szervezési szolgáltatásokat nyújtó és az ezeket segítő szakmai hálózatok **egységes** szervezeti keretrendszerének kialakítása és működtetése

- **Lépések:**

- **Egészségfejlesztési irodák** hálózatának fenntartása és a hálózat bővítése
- Projektekben kialakított **szakmai támogató hálózatok** (SZTH, helyi kommunikátorok) valamilyen formában történő további működtetése. (működési alternatívák kidolgozásával)
- **Ágazaton belüli és ágazatközi együttműködési** lehetőségek feltérképezése országos és helyi szinten (pl. egyetemi sportirodák hálózata)

EFI hálózat kialakítása

Az Egészségfejlesztési Irodák (EFI)
területi elhelyezkedése járásek szerint

2013 és 2014 során összesen 61 EFI jött létre

- 20 leghátrányosabb helyzetű kistérségben
- 18 hátrányos helyzetű kistérségben

■ Cél:

- A korai és elkerülhető halálozás csökkentése.
- **Az egészséget meghatározó életmód, illetve az egészségmagatartást befolyásoló szokások, attitűdök javítása.**
- A lakosság egészségtudatosságának növelése.

■ Megvalósítás:

- Helyi sajátosságokhoz illeszkedő, a lakosság számára könnyen elérhető egészségfejlesztési programok megvalósítása.

A központi szakmai koordinációt a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet látja el alapító okiratban rögzített feladatként

Egészségfejlesztési irodák hálózatának eddigi eredményei

- **Állapotfelmérés és kockázatbecslés:**
  - **170 927 fő** vett részt állapotfelmérésén és kockázatbecslésen
    - **Diabetes kockázattal** kiszűrtek száma: **17 477 fő**
    - **Kardiovaszkuláris kockázattal** kiszűrtek száma: **12 166 fő**
- **Közösségi programok:** közösségi egészségfejlesztési és egészségnevelési programokon összesen **158 328 fő vett részt.** Ezen belül:
  - **89 916 fő** vett részt testmozgás programokon
  - **37 450 fő** vett részt betegklubokon
  - **18 165 fő** vett részt lelki-egészséggel kapcsolatos programokon

Egészségfejlesztési irodák hálózatának pozitív hozadékai

- A közösségi egészségfejlesztési tevékenység tekintetében **az EFI-k szerepe egyedinek tekinthető.**
- A helyi közösségi beágyazottság és a különböző szintereken való megjelenési képesség **jelenleg pótolhatatlan erőforrást jelent.**
- **Olyan egészségfejlesztési intézményrendszer jött létre,** mely a lakosság közeli és térítésmentes **egyéni és közösségi egészségfejlesztési szolgáltatások megvalósításával** és széles partnerhálózat kialakításával, **az adott járás közösségének aktív és integrált részét képezi.**

Az ideális hálózat felépítése

- Országos szint: **A szakmai irányításért/koordinálásáért felelős országos intézet**
  - Egészségfejlesztési tevékenységek módszertani támogatása
  - Döntéshozatalt támogató szakmai anyagok készítése
  - Hosszú távú működési koncepciók kidolgozása
  - Interszektoriális együttműködési lehetőségek elősegítése
  - Adatgyűjtés és monitorozás
- Közép szint: **Szakmai Támogató Hálózat, Helyi kommunikátorok, Auditorok**
  - Összekötő szerep az országos központ és a helyi megvalósítók között
  - A helyi programok megvalósításának elősegítése
  - A helyi egészség-szolgáltatások feltérképezése, összehangolása, jó gyakorlatok gyűjtése
- Helyi szint: **Egészségfejlesztési Irodák**
  - Helyi egészségfejlesztési és egészségszervezési tevékenységek megvalósítása
  - Partnerségi kapcsolatok bővítése, helyi szintű koordinálása, a kormányhivatalok népegészségügyi főosztályaival együttműködésben

A HÁLÓZAT FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

- A népegészségügyi mutatókban látható változások eléréséhez kiemelten fontos a **hálózat hosszú távú működtetése és továbbfejlesztése.**
- **Főbb irányok:**
  - **Szintérspecifikus** egészségfejlesztési programokon (iskolai, munkahelyi, közösségi) kiemelt hangsúly;
  - EFI-KEI harmonizáció, az egészségfejlesztési és egészségszervezési feladatok összehangolása, **egységes szakmai irányítás mellett;**
  - Az EFI-k részvétele a **járási egészségtervek készítésében és megvalósításában** (Eü.Tv. 152/B§) hatályos 2016. januárt 1-től
  - A már meglévő EFI-k tevékenységi körének kiterjesztése **lelki-egészségfejlesztő** funkcióval;
  - EFI hálózat **bővítése** (kb. 50 új EFI-vel) EFOP

Köszönöm a figyelmet!